

GENERALITAT DE CATALUNYA

PRESIDÈNCIA

COMISSARIAT DE PROPAGANDA

Avinguda 14 d'Abril, 442 bis : BARCELONA : Telèfon 82215

Núm. 7.

29 juliol 1937.

Bulletí especial per als catalans absents de la pàtria

EL PRESIDENT D'EUSCADI BAIXA DE L'AVIO EN L'AREODROM DE REUS I ES DIRIGEIX A OCUPAR L'AUTOMOVIL QUE L'HA DE CONDUIR A LA NOSTRA CIUTAT. L'ACOMPANYEN, A LA SEVA DRETA, A.M. SBERT, CONSELLER DE CULTURA I SR. AREITIOAURTENA, DELEGAT DEL GOVERN BASC PROP DE CATALUNYA, I A LA SEVA ESQUERRA, M. IRUJO, MINISTRE BASC DEL GOVERN DE VALENCIA, I CARLES PI SUNYER, CONSELLER DE CULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA.

EL PRESIDENT D'EUSKADI
 HOSTE DE CATALUNYA.

El govern de la Generalitat, declarà el President del govern Basco hoste d'Honor de Catalunya, i el nostre President l'hostatjà en la seva Residència Oficial.

Els consellers Carles Pi Sunyer, Antoni M^a. Sbert, el sots secretari de la Presidència Martí Rauret i el delegat del govern basco a Catalunya, Areitautena, rebren l'il·lustre visitant a l'aerodrom de Reus, on deixà la via sortit de València. Al entrar en automòbil a aquesta ciutat, el President Aguirre fou saludat per l'alcalde de la ciutat i tot el poble que l'ovaciona llargament.

Al entrar al terme municipal de Barcelona, l'alcalde de la Ciutat Hilarí Salvadó, oferí el seu cotxe al President i aquest feu la seva entrada acompanyat de l'Alcalde i dels consellers Carles Pi i Sunyer i A.M. Sbert. A la diagonal, al Passeig de Pi Margall i a les Rambles, esclataren grans aplaudiments al seu pas i en entrar a la plassa de la República curulla de ciutadans entusiastes l'ovació fou imponent mentre una companyia de tropes basques retia honors al seu President i les músiques tocaven els Segadors i el Guarnikako Arpola, S.E., el President Companys, rebe el seu il·lustre visitant al peu de l'escala d'honor del Palau de la Generalitat. Els dos Presidents s'abraçaren i el President basco en el saló de recepcions fou saludat per autoritats i representacions oficials que emplenaven l'historic saló de Sant Jordi. Els constants aplaudiments de la multitud, dins la Plassa de la República atapeïda, obligaren els dos Presidents a sortir al balcó principal i saludar al poble. El President Companys digué:

"Catalans:

Amb tot i que el President Aguirre m'ha manifestat el seu desig de dirigir-se demà al poble de Catalunya per mitja de la radio, no podia en aquest moment, davant d'aquesta multitud que s'ha congregat per saludar-lo, deixar de dirigir-li la paraula.

Les meves, han d'esser curtes; és per a dir únicament al President Aguirre que aquesta és Catalunya (grans aplaudiments), la de sempre, l'eterna, amb la seva senyera. Aquesta és Catalunya i aquesta és l'autèntica representació del nostre poble (Molt bé! Molt bé! Aplaudiments.)

I aquesta Catalunya, senzilla, treballadora, amiga de la pau, tolerant, aquesta Catalunya és germana espiritual d'Euscadi (grans aplaudiments) en el passat, en el present, en el dolor i la tortura de les hores amargues i glòries, i en el futur en què, s'ha de recobrar la nostra independència contra la facció estrangera. (Ovació).

Euscadi i Catalunya, amb la República, són les germanes que han de lluitar i lluitaràn amb braç. Euscadi és l'honor i és el sacrifici.

Heu vingut ací, President Aguirre, amb l'ànima adolorida, sense perdre el coratge, com a representant autèntic del vostre poble. És tanta, tan fervent, tan emocionada la nostra fraternal solidaritat amb vosaltres, és tan intens el nostre amor, que la paraula no respon a allò que voldria dir l'ànima catalana, germa nostre, President d'Euscadi. Visca Euscadi!"

Acabada l'ovació final i repetits els visques pel poble, el President d'Euskadi J.M. Aguirre, visiblement emocionat digué:

"Catalanes:

En nombre de Euskadi, muchas gracias. A vuestro Presidente, representante de este noble pueblo, muchas gracias también. Son afectos que nacen de lo más íntimo del corazón, porque vosotros, habeis visto en nosotros, a unos cumplidores del deber, a unos hombres que han hecho verdadera gala de su lealtad.

Allí hemos dejadò, tendidos en las tierras de Euskadi, muchos compatriotas nuestros que con su sangre, magnificamente derramada en aras de la causa de la libertad de la patria, serán la semilla más fecunda de un futuro esplendoroso para los pueblos que de veras quieren ser libres y que en aras de la libertad no hacen otra cosa sino cumplir con su deber, arrojando

hasta la última gota de sangre. Muchos compatriotas nuestros están allí tendidos, pero esta semilla maravillosa fructificara, como os digo.

Con honda emoción del corazón os saludo en nombre de Euzkadi, catalanes que me escucháis. Nuestro futuro nos corresponde porque nos corresponde el alma de nuestro pueblo y si allí en los campos de Euzkadi, y mañana en los campos de Catalunya, pudiera haber cadáveres, no importa; no importa que aquellos enemigos nuestros, maten los cuerpos, porque jamás podrán matar el alma ni de Cataluña ni de Euzkadi. (Gran ovació.)

Pero no lo conseguirán si todos nos ponemos en pie, con el ánimo dispuesto a aplastar a esa nueva doctrina que asola las ciudades y deja a las familias sin sus miembros. Todos en pie para la lucha gigantesca en la cual a Euzkadi le tocó-lo he dicho en un pueblecito de aquí cerca, donde con tanto cariño me han recibido por lo que yo represento, no por mi representar el yunque del sacrificio y victoria, labraremos un porvenir mucho más venturoso porque, catalanes que me escucháis, si nosotros luchamos es porque no nos sentimos bien hasta ahora; queremos un porvenir de mayor ventura, donde aquel que trabaje, sepa porque trabaja y para qué trabaja, y donde el pueblo que es colectivo y tiene alma, sepa también que si lucha, se sacrifican y mueren sus hijos, es para que la aurora de la libertad ondee para siempre en nuestras montañas. (Grans aplaudiments.)

Por eso, recibid mi cordial saludo, mi cordial agradecimiento, que he ido depositando con el cariño que sale de mi alma en todos esos pueblos que hemos atravesado, en medio de demostraciones entusiastas de cariño.

Gracias catalanes. Estos actos tienen gran trascendencia; la tienen hoy i la tendrán mañana. Nosotros, hermanos, no tendremos enemigo en frente, catalanes que me escucháis. A la victoria! Todo por la libertad de la Patria!"

Divendres al migdia, el President Aguirre, rebé en audiència en el despatx de la Presidència posat a la seva disposició per S.E. el President de Catalunya, a les autoritats, representacions nombrosíssimes d'E.R. de C., A.C.R., Partit Democràtic Nacionalista, Unió de Rebassaires, Estat Català, Palestra, alcaldes de viles catalanes, una delegació de Catalans d'Amèrica, i nombroses entitats, corporacions i particulars, durant tres hores. Els periodistes parlaren una hora amb el President Aguirre, el qual els donà detalls de la lluita desigual amb tan d'heroisme sostinguda pel poble basc, defensant pam a pam el seu territori nacional. Moriren, digué, els nostres soldats abans d'abandonar els llocs designats per l'alt comandament, malgrat no comptar amb prou mitjans de defensa.

A la sortida, de cinc a vuit, el President Aguirre, rebé en els salons de la Delegació del Govern d'Euzkadi a Catalunya en el seu bell edifici que ocupa al Passeig de Pi i Margall, a totes les entitats basques i als seus compatriotes acompanyat del delegat del govern basc a Catalunya, Sr. de Arreticoartena. El ministre de la República, Manuel de Irujo, acompanya el President Aguirre al local de la Delegació i celebra una conferència amb ell i el Delegat a Catalunya. El President Companys i el President Aguirre, després de rebre varies visites al despatx de la Presidència de la Generalitat, es traslladaren junts als locals de Radio Difusió per tal de pronunciar sengles allocucions al poble de Catalunya. Foren nombroses les personalitats que assistiren a la radiació dels parlaments presidencials.

El President Companys, digué:

"Catalans:

El President Aguirre va a parlar-vos per per ràdio.

La terra d'Euzkadi ha estat trepitjada i assolada pels exercits feixistes. Guarnica, símbol de les llibertats nacionals, ha estat destruïda.

En aquesta guerra dolorosa, Euzkadi representa l'honor i el sacrifici.

El noble President de la nobilíssima Euzkadi, a l'alt representant del país estimat i admirat, Catalunya li dona ahir la benvinguda entre aclamacions i entusiasmes arreu dels pobles, ciutats i viles per les quals travessava.

El President Aguirre va pronunciar davant de la multitud en-

fervorida unes paraules de salutació, de les quals vull destacar dues afirmacions:

Primera: La importància de la visita i la transcendència dels actes que aquesta visita comporta per al present i per al futur.

Segona: La seguretat de la victòria i que aquesta significa una renovació i una ascensió en la conquesta de les llibertats i dels drets individuals i col·lectius.

Em plau subscriure aquests dos extrems i subratllar-los. Les doctrines de dominació i de guerra, els afanys imperialistes, les gestes superbes i orgullosos, que no s'avenien prou amb les successives derrotes i desastres de la clientela militarista i de les mesmas des polítiques de l'Espanya negra dels latifundis i dels sectarismes, són al davant nostre, contra el que representen Euscadi i Catalunya, terres lliures de pau i de treball, en constant aspiració de progrés i de cultura.

Amb les llibertats col·lectives es combat a les trinxeres per les llibertats i els drets individuals i per les ansies de millorament del poble.

Les multituds de combatents reguen la terra amb la seva sang generosa i ardent per tal que aquesta tragèdia no sigui solament un dolor sino una glòria i perquè obri el camí de noves aurores de millor justícia.

No tornaran les ombres del passat ni els antics privilegis, ni ni les velles castes ni res que s'assembla ni ens les recordi, ni amb la realitat econòmica ni en la conducta i realitat política i social. Ni ho consentirà el poble, ni ho permetrien els Deus de la Justícia. El nostre esforç ara ha d'ésser guanyar la guerra, abocant-hi tots els recursos morals i materials del país. Amb la victòria vindrà el ressorgiment ascensional de les forces productores del país.

Euscadi i Catalunya, en el passat, en el present i en el futur, són la llibertat enfront la Dictadura, el Dret davant la violència, la Cultura sobre la barbarie, els valors espirituals i democràtics contra els afanys de dominació i les ansies de despotisme. Totes les doctrines, i les fórmules de persecució i de tirania tindran en els nostres pobles la repulsa viva de llur ànima sensible, avui adolorida, però sempre coratjosa en la defensa dels nostres ideals de llibertat i Fraternitat humana, que la República simbolitza.

Les banderes catalana i basca, s'ajunten i s'apleguen a l'entorn de la bandera de la República, que arriba enlaire com a bandera internacional contra el perill de la barbarie feixista.

President Aguirre: Pel vostre poble en tortura, pel vostre territori profanat, per les vostres dones i pels vostres fills assassinats, per les altes i marevelloses muntanyes de la vostra terra segurada, President, escolteu el batec del nostre cor i rebeu l'expressió calida del nostra amor.

CATALANS: En cada estatge de Catalunya on per mitjà d'aquests fills invisibles arriba la meua veu, serà contestat ara el meu crit. Arreu de Catalunya, milers i milers de ciutadans el repetiran.

Catalans: Crideu tots amb mi, "Gora Euscadi!"

Les paraules del senyor Companys foren subratllades amb una perllongada i emocionada ovació per tots els assistents que juntaren la seva veu al crit del President de Catalunya.

Després davant el micròfon, el President d'Euscadi pronuncià el següent parlament:

"Catalans: Aprofitant la tribuna del Palau de la Generalitat de Catalunya, com a president del Govern basc, llenço al món el testimoni de la nostra existència. És un honor grandíssim que aquesta veu sigui llençada després de la sortida de Bilbao, a Catalunya, i des de la Generalitat. No és per la persona, sino per la representació que ostento del poble meu possible al qual vosaltres expresseu amb emoció i sentiment l'afecte del vostre cor. Gràcies pel vostre afecte que ja vau expressar en la meua entrada a Catalunya.

Catalans:

Els pobles mores únicament per indignitat o bé deshonor. Nosaltres reconstruirem el nostre poble segons el seu esperit tolerant i respectuos.

El nostre poble visqué en pau i volia la pau. La guerra sempre ens ha estat portada, avui com abans, pels sublevats o bé pels estrangers. Però avui, com ahir també el nostre poble ha preferit veure les muntanyes tenyides de sang, abans que deixar passar l'invassor.

Nosaltres estem units a l'esperit de Catalunya, que és de democràcia, pel qual lluita també Espanya contra la sublevació militarista i el despotisme. La guerra es guanyarà, perquè el sentiment d'un poble que lluita en defensa de la seva llibertat es invencible. Els bascos hem lluitat contra una coalició d'elements unida amb la covardia dels que havien d'estar al nostra costat.

Jo he passat hores de tragedia al costat dels homes dels fronts que han preferit morir abans d'abandonar posicions. He passat horrors en aquella nit en què sortíem de Bilbao cap a l'interior de Biscaia, perseguïts pels avions assassins, i recordo la visió horrorosa de les cunetes de la carretera plenes de víctimes innocents.

Es un espectacle, catalans, que el cor menys sensible, incita a la decisió d'acabar amb els que cometem tants de crims.

Caigué Eibar, caigué Elorrio i altres que caldrà reconstruir de nou. Caigué Durango i Guarnica, de la qual no ha quedat res, i gracies als refugis construïts no hi hagué més que quatre mil víctimes; del contrari, haurien estat 10 o 12 milers. El món es va commoure, i sembla que s'aixecava tota la democràcia internacional. Ens arribaren cartes, comunicats i homenatges d'adhesió... però aquells organismes on resideix el poder i la justícia emudiren. La Societat de Nacions deixa al comite de Londres prossecussió d'unes reunions còmiques o tragiques, segons el resultat final que donin, i és que el mercantilisme dels Estats prefereix que desaparegui un poble abans que perdre un contracte de mines i d'armament, i això es perquè tot està muntat damunt la hipocresia, perquè totes aquelles institucions es tan basades sobre el dring del metall i la lluentor de les balonetes. Però no ens fa por l'espectacle internacional, puix que, repeteixo, l'esperit no és mai vençut. Els Catalans i els Bascos sentim aquest esperit."

En un concis historic, prova que l'home sempre ha lluitat per la justícia i la llibertat i que els pobles han defensat sempre llur independència enfront de la tirania dels estranys, monarques o estats opresors.

De tot això l'orador en dedueix, " que en el poble sempre van unides aquestes tres idees: Superació individual, llibertat col·lectiva i a lliberament social. Jo, que soc extremista amb els meus pentsaments, reconec que lluitem junts homes de totes les ideologies, units sempre per aquelles idees. Es endebades que s'uneixin les potències de ferro en contra de nosaltres, puix que no venceran. La carn pot ésser vençuda, però l'esperit no pot ésser desfet.

Recordo la visita que vaig fer a la Generalitat en vida del gran cabdill Francesc Macià. Aquell venerable nacionalista em preguntava quin seria l'efecte d'un viatge seu per terres d'Euscadi, i jo li vaig contar emocionat que seria apoteosic, com ho hauria estat ara, tant si era el President Macià com el seu gran successor, Lluís Companys. Macià, per desgràcia, no es entre nosaltres. El seu esperit, però, perdura catalans; no l'oblíu mai. Uniu-vos entorn de la seva memòria per aixecar una Catalunya Victòriosa.

En aquests moments en què Catalunya i Euscadi lluiten al costat de la República, fora pessimismes. Jo recullo l'expressió dels vostres afectes i els trasllado al Cantàbric, on els meus germans lluiten i esperen per la victòria.

Cal vencer, doncs, i per això es precis coratge als fronts, ordre perfecte i disciplina a la reraguarda, amb subjecció a l'autoritat de Catalunya per aixecar un esdevenidor lluminós de llibertat. Seguiu les consignes del vostre Preseident, digne representant del poble català, al qual agraeixo la rebuda que m'ha dispensat. Gracies també a l'Ajuntament de Bar-

celona, a totes les autoritats catalanes i partits polítics sense distinció. El Govern basc mira Catalunya amb esperança per al futur. Aquest viatge serà de transcendència, perquè tenim problemes comuns. El principal i immediat, però, es guanyar la guerra, perquè amb ella aconseguirem la llibertat.

Per acabar, deixeu catalans, que correspongui a la salutació del President Companys i en nom del meu poble cridi amb vosaltres: Visca Catalunya!!! "

També aquest crit fou contestat per tots els presents al Departament de Radiodifusió, que aplaudiren llargament el discurs.

Seguidament el President de Catalunya assistí al sopar íntim que el govern de Catalunya oferí al President d'Euscadi. Hi assistiren únicament els Consellers i el ministre del Govern de la República, Manuel Irujo.

Dissabte al matí a dos quarts d'onze, sortiren del Palau de la Generalitat en automòbil, els dos Presidents, acompanyats del ministre de Justícia de la República Sr. Irujo i del Conseller de Governació A. M. Sbert. A la caravana s'hi afegiren altres vehicles ocupats pel Conseller de Cultura C. Pi Sunyer, el delegat basc Sr. Areitioaurtena, Martí Rouret, sots-secretari de la Presidència i Miravittles, Comissari de Propaganda i altres personalitats del seguici dels dos Presidents. Formaven part de l'excursió les senyores del President de Catalunya, del Sr. Areitioaurtena i la Srta. Pi i Sunyer.

Al arribar els il·lustres viatgers a Montserrat, foren rebuts pel diputat Gerard, conservador del Patrimoni Artístic del Monestir, visitant la Biblioteca, Museu, Claustre i jardins.

En el restaurant es celebrà un àpat en honor del President d'Euscadi. Al voltant de la taula seguiren una cinquantena d'acompanyants transcorreguent l'acte en un ambient de franca intimitat. Els dos Presidents i el seguici llur, passejaren per la muntanya, pujant en funicular a Sant Geroni. Durant tota l'excursió, els dos Presidents foren objecte d'entusiastes aclamacions del poble i el President Aguirre es declarava encantat de la maravel·la del paisatge i del fervor de la seva gent.

El President Aguirre, de retorn de Montserrat, visita l'Ajuntament de Barcelona acompanyat del Delegat basc a Catalunya, del Conseller C. Pi Sunyer, Martí Rouret, Miravittles i cap dels mossos d'esquadre coronel Gavarrí. Fou rebut per l'Alcalde Hilari Salvador acompanyat del President de l'Assemblea Municipal, Puig Elies i la majoria de regidors i alts empleats municipals.

Reté honors al President, la Guardia Municipal, comandada pel seu cap Sr. Sanç Aguirre adreça uns mots al representant de la Ciutat i aquest contesta amb uns mots d'afecte a l'il·lustre hoste i al poble que presideix. Acompanyat dels presents, el Sr. Aguirre visita la sala dita de Jofre, la sala de les Cròniques i el Saló de Cent. El conseller de Cultura, l'Alcalde i el Sr. Puig Elies, explicaren al President d'Euscadi l'història i valor artístic d'aquests joells de la Casa de la Ciutat.

Retornats a la Presidència, l'Alcalde feu la presentació de tots els regidors i digué l'afecte del poble de Barcelona al President basc, que l'estima i honora pel que representa en aquests moments de lluita per la llibertat. El President Aguirre contesta: Estic emocionat per l'acollida que ha tingut Catalunya per a la meua persona. Tots aquests honors i entusiasme del vostre poble envers meu, els traspasse íntegrament als heroics lluitadors bascos que saben morir defensant la nostra Patria.

En acomiadar-se el President, el nostre alcalde, volgué acompanyar-lo fins a la porta del Palau Municipal.

El President d'Euscadi, acompanyat del ministre del Govern de la República M. Irujo i del Delegat basc prop del Govern català, visita diumenge al matí el camp d'instrucció militar, creat pel Comité Pro Ejército Popular, a Pins del Vallès, on fou rebut pel coronel Soriano, cap del camp. Les tropes basques allí allotjades li reteren honors i recorregué acompanyat del Sr. Soriano, la magnífica instal·lació, sortint complagut de la visita. Es dirigí després a Montjuïc, on visita amb els seus acompanyants, la tomba de Francesc Macià, l'alliberador. Diposita un ramell de flors amb els colors catalans i bascos enllaçats i digué que la seva me-

memòria sigui pel bé de Catalunya.

Al mateix dia, els dos Presidents, feren acte de presència en el festival d'Ajut Català en el clos del Parc de Montjuic. Els milers de ciutadans que hi concorregueren a presenciar un programa catalaníssim de cançons, danses i jocs esportius, ovacionaren calurosament els dos Presidents que no podien obrir-se pas en mig de la multitud enfervorida. Arribats a la Presidència, escoltaren dempeus els nostre Himne Nacional en mig dels constants aplaudiments i visques del poble.

El President Aguirre, sortí el mateix diumenge de Barcelona, després d'acomiar-se del President Companys i expressar el seu reconeixement per la magna rebuda que li ha fet el poble català.

No hi hague manifestacions ni s'anuncià l'hora de la partença per raons de guerra, trobant-se ja camí de París.

SALUTACIO DEL PRESIDENT
AGUIRRE EN LA SEVA ARRIVADA A BARCELONA, ALS CATALANS
D'AMERICA.

*Al ser recelido con calor y entusiasmo
por esta noche Catalunya unió a
los catalans de America un saludo
cariñoso lleno de amor y esperanza*

Jac. Llorens

actuació dels catalans
absents de la pàtria

L'Orfeó Català del Casal Català de Buenos Aires, donà un concert a la Penitenciaría Nacional, adherint-se a la diada "de la Independència de l'Argentina".

La massa coral mixta de l'Orfeó Català, composta de 130 executants, actuà sota la direcció del mestre Ernest Sunyer i la professora Sra. Ana Casals de Sansalvador.

Els presos escoltaren i aplaudiren les cançons catalanes i argentines i tot el programa desgranat pel conjunt coral, que gaudeix de tant prestigi artístic a la capital del Plata.

Començaren amb l'Himne Nacional Argentí i cloguèren l'audió amb els Segadors, Himne Nacional Català.

La primera part, fou de cançons i sardanes catalanes, i en la segona part, interpreta "Vidalita" de Maisa; "La Criolla" de Palacios, i "Clavel del Aire" de Filiberto, cançons argentines i "Motet" de Carissimi, finalitzant amb "Madrugal" de Waelbrant.

Als aplaudiments dels reclosos d'ambdós sexes, s'hi ajuntaren les felicitacions de l'alt personal de la casa i els nombrosos invitats argentins i de la colònia catalana.

El coronel Sarapura, director de la Penitenciària, agrai en càlides paraules, l'acte humanitari i patriòtic de l'Orfeó Català amb el seu admirable concert i el President de l'Orfeó en nom del Casal Català i dels orfeonistes, dona les gràcies per les atencions rebudes.

L'Orfeó del Casal Català, porta 28 anys d'actuació constant, i l'any 1913, efectuà una gira artística a Montevideo que constituí un gran èxit artístic i patriòtic, essent felicitat per l'aleshores President del Uruguay, J. Batlle, nadiu de Sitges.

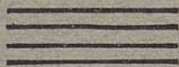
noticiari

Dijous passat cap a tres quarts de dotze, un vaixell facciós tirà dotze canonades-tres andanades ràpides- contra la nostra ciutat i fugí a tota màquina perseguit pel foc de les nostres bateries que respongueren amatents. Els consellers Spert i Vidiella, recorregueren la Ciutat per fer-se carreg dels danys i víctimes causats pel bombardeig. Els ciutadans en sentir les canonades i les sirenes correueren ordenadament als refugis. Cinc morts i trenta ferits és el tràgic balanç d'aquest bombardeig traïdor per sorpresa, valentse de la boira marina. Causaren desperfectes de consideració en algunes cases amb la consegüent trencadissa de vidres, arrancament de portes i balcons i esfondrament d'ambans. Un dels obusos, en esclatar en mig d'un ample carrer, aixeca tres metres d'empedrat i cosí les façanes de les cases properes d'impactes de metralla. En un terrat-casa de cinc pisos- fou recollit un tros de metralla de més de mig kilo. Un detall dolorós i tràgic; una jove mare, alletava el seu fill al portal d'una casa. En esclatar l'obús a una trentena de metres del grup simbòlic, troços de metralla arrencaren un pit a la mare i l'ociren amb l'infant. Ni de lluny aconseguiren els pirates cap objectiu militar. No donem els llocs, per tal d'obstaculitzar l'informació dels facciosos. Resultaren ferits, Josep Peraire, 15 anys, lleu; Dolores Fernandez Velazco, lleu; Guersinda Fernandez de Rius, 25 anys, lleu; Ricard Alomar Monreal, 26 anys, lleu; Ferits de pronòstic reservat: Albert Herrera Taller, 19 anys; Maria Perez, 11 anys; Tomas Melija Martin; Joaquín Agullar Boroau, 75 anys; Adela Barba Miracle, 47 anys; Julia Esteve Mateu. També resultaren ferits, Miracle Coronella Colón, 21 anys; Dolores Aguerri Assensi, 10 anys; Sofia Marc Llovera, 67 anys. Hi ha altres ferits curats per metges particulars. El total de víctimes és de cinc morts i 30 ferits. Entre els morts, hi ha una nena i el president d'un centre d'E.R. de C. nomenat Salvador Ferrer Bové. --Divendres a dos quarts de nou del vespre, tres trimotors facciosos bombardejaren la ciutat de Tortosa. Els avions es veieren obligats a volar a gran alçada per mor del foc de les bateries antiaèries que els obligaren a fugir. Descarregaren però, part de llur càrrega mortífera damunt les cases i carrer de la Ciutat, causant sis morts i trenta set ferits i enrunant nou cases. Tres dels morts i catorze dels ferits, son guardies d'assalt i policia. El veïnat amb coratge exemplar, corregué en auxili dels ferits i la població està indignadíssima. -- A dos quarts d'una de la matinada de diumenge, se sentiren simultaniament l'espetec d'unes explosions, les sirenes d'alarma i els xulets dels serenos i vigilants. Tres avions facciosos volaren damunt Barcelona i llançaren llurs bombes a les barriades del Poble Nou, Sans, La Torrassa, Coloma de Gramanet, Sant Andreu i part alta de Barcelona. Tiraren les bombes ràpidament en pocs vols ràpits, separats i perseguits pels canons antiaèris lleials que els obligaren a fugir. Diverses bombes no explotaren. Una d'elles caiguda en les habitacions de la part d'una fabrica, atravesà dos pisos i s'empotra en el sol sense es-

clatar. Fou retirada per tècnics de l'aviació lleial. Els vols fóren tant ràpids, per mor del foc antiaeri que les bombes fóren llençades a la tum-tum llevat de les primeres que causaren lleugeres avaries a la via ferrada al costat del mar. A Sans, un avió descendí a poca altura i metrella a la gent que acudia als refugis. Les explosions, molt potents, retrunyiren seguides per l'espai. Una que caigué a la vorera de dues cases de sis pisos, metrella els balcons fent caure alguns ferros, trenca tots els vidres i esfondra portes i balcons. Els veïns sentiren una gran sotragada, el fort soroll i l'esgafat consegüent. En total, causaren 22 morts i uns cinquanta ferits, que curaren en diferents dispensaris. Els serveis de bombers—una fabrica, resulta parcialment cremada—, sanitaris, Creu Roja i Ordre Públic, funcionaren rapits amb resultats excelents. L'alarma dura dues hores. El bombardeig escasament un quart. *--Dimecres a la una de la matinada, s'oïren altre volta les senyals d'alarma. Tothom acudí als refugis i es prengueren les precaucions de costum. L'edifici lluminat fou ràpidament apagat. Els aparells facciosos que intentaren bombardejar la ciutat, foren sorpresos pels nostres caces i canons, i sols pogueren llençar una bomba, puix que a mida que anaven arribant, eren rebuts amb foc circular, que els obligava a fugir vers la mar, on deixaven anar llur carrega mortífera. L'alarma dura dues hores i mitja i constantment se sentien les nostres bateries antiaerïes. A les cinc de la matinada, tornaren a sonar les sirenes i immediatament se sentiren sorolls d'avions i els disparats dels canons antiaeris. S'entaula un ràpid combat entre un caça lleial i un bimotor facciós i aquest fou ametrellat pel caça i caigué pels voltants de la Barceloneta. La metralladora del caça, retrunyí molt clara en el silenci del matinar. L'alarma dura una hora i mitja i al escriure aquestes primeres impresions ens fa capbucar de tant en tant les 4 hores de vetlla i d'emoció d'aquesta jornada gloriosa en la lluita antiaèria de la nostra bella ciutat Cap i casal de Catalunya.

S ha constituït a la Conselleria de Finances, el ple del Consell d'Assegurances, creat en un dels recents decrets del Consell de la Generalitat. *--Es reuni el Consell de la Generalitat dimarts a les sis sota la presidència de Lluís Companys i dura fins a les 10 de la vetlla. El Consell continua el estudi del problema agrari i dels decrets que regularan les anomalies del camp. En el vinent Consell de dissabte s'aprovaran probablement aquests decrets d'Agricultura. S'aprovaren decrets, creant noves escoles en diferents pobles catalans, i altres decrets de Finances, Governació i Assistència Social. Foren nomenats els Consellers Tarradellas i Comorera per tractar amb el Govern de Valencia diversos problemes dels enllaços de serveis. El Conseller Bosc Guimpera, no assistí al Consell per trobar-se fora de Barcelona. *--La policia continua la recollida d'explosius i armes. S'han trobat a Figueras i altres localitats. També continua el sanejament de la reraguarda. Els indocumentats son portats a les brigades de fortificació i els incontrolats als Tribunals Populars. Els desertors son presentats a l'autoritat militar. Es troben també joies i diners en escorcolls particulars en domicilis suspectes. En plena eufòria revolucionaria foren requisats automòbils que mes tard es convertiren en taxis en profit del requisador. Ara la policia va tornant els automòbils als lligitims propietaris llurs. L'orde es normal, i els ciutadans catalans que aquests vuit dies han sofert quasi diàriament les crudels escameses de la barbarie feixista, conserven una moral molt elevada i augmenten llur fe en el triomf de la causa de la llibertat nacional i col.lectiva. *--Aquests dies sense que amb prou feines ningú no se'n adoni, les tropes republicanes realitzen operacions al sector d'Osca, i aconseguïxen els objectius que el comandament assenyala. Un destacament prengue per assalt un cim immediat a la famosa Loma Verde, tan pròxim, que virtualment en forma part integrant. L'ocupació es va fer amb una gran brillantor i valentia. Un altre de les operacions ha estat l'avanc pel Carrascal, d'una manera realment brillant, en les quals han estat ocupades unes llengües de terreny d'uns centenars de metres en un indret estratègic, de tant valor, que serveïxen per a dominar amb les metralladores la carretera de Jaca, per la qual, durant el dia, no pot transitar cap vehicle dels faç

ciosos. El sargent d'enginyers Joan Ferraz, pertanyent a l'anomenat batalló de Talps, que era l'encarregat de les fortificacions, anuncià als seus companys que aniria a una trinxera feixista i que tornaria amb un fusell. Durant la nit efectuà l'incursió a la trinxera i tornà amb l'arma que havia promès. A tots els fronts d'Aragó les tropes donen exemple de valor i en uns indrets comencen a prendre petites posicions que constitueixen una amenaça per a certs llocs ocupats pels facciosos. Durant les dues darreres jornades, els tiroteigs s'han succeït en molts sectors des del nord d'Osca fins a les voreres de l'Ebre. Els soldats republicans realitzaren incursions profitoses arribant a les files enemigues i portant a les nostres diverses armes i elements de guerra. Amb aquestes incursions s'ha arribat a la conclusió que els facciosos no tenen res a recollir als camps ja que no hi ha sembrat. Algunes patrulles arribaren a uns quants quilòmetres darrera les trinxeres enemigues i han retornat dient que en el camp tot és soletat i tristesa, i que no hi ha en ells cap collita de cereals. L'escas bestiar que es veia a distància, ha desaparegut durant les darreres setmanes. Informes d'última hora, donen com a cert que a Saragossa no hi ha quedat cap avió perquè els facciosos els enviaren al front de Madrid junt amb tropes recollides en petits nuclis però en conjunt son millors que les de molts fronts. Aquests informes son totalment comprovats. Poc després de la mitja nit del dimecres, sonàren les sirenes d'alarma i el veïnat anà als refugis mentre s'apagava l'enllumenat públic. L'alarma durà prop de dues hores. L'aviació enemiga intentà bombardejar la nostra ciutat, però al apareixer pel mar pel cantó del Besòs, fue descoberta pels reflectors i canonejada per les bateries antiaèries que feren fracassar també les altres tentatives assajades durant més d'una hora. Finalment els avions negres fugiren mar endins. Prop de les quatre del matí, tornàren a sentir-se les senyals d'alarma. Aquesta vegada la presència dels nostres caces bastà per a fer obligar a fer marxa enrera vers la mar els dos trimotors que havien volat per la desembocadura del Besòs en cerca de la nostra capital. Al fugir, els dos avions deixaren caure llur càrrega a la tum-tum, causant únicament danys d'escassa importància i algun ferit lleu. La presa de Puig Bolea, accentuà la pressió de les nostres tropes en el sector d'Osca i encercla més la ciutat, puix de la població no podran sense perill atravesar la carretera per avituallar la població, per estar dominats els camins desde les nostres posicions. La població d'Osca passa fam puix que el racionament és tan insuficient per les dificultats d'entrar a la ciutat sense caure sota el foc dels catalans que l'assetjen, que ja s'ha produït diversos robatoris de queviures i l'autoritat militar s'ha vist obligada a fusellar un sargent que amb uns soldats s'havien apropiat de unes botifarres.

ajudeu a
l'exèrcit

de la
llibertat